

ISSN 2146-2879

KIRIKKALE ÜNİVERSİTESİ

SOSYAL BİLİMLER

Sosyal Bilimler Enstitüsü

DERGİSİ

- **David Hume ve Gazali'de Nedensellik Problemi**
Causality Problem By David Hume and Gazali
Abdurazzak DURSUN
- **Spor Toto Süper Ligi'nde Forvet Oyuncularının Performanslarının Çok Ölçütlü Karar Verme Yöntemleri İle Değerlendirilmesi**
Evaluating The Performances of Forward Players with Multiple Criteria Decision Method at Spor Toto Super League
Okan ACUN & Doç. Dr. Tamer EREN
- **İlköğretim Okullarının Öğrenen Örgüt Olma Özellikleri Açısından İncelenmesi**
A Research on Primary Schools According to Their Characteristics of Being Learning Organization
Doç. Dr. Mehmet Akif HELVACI & Mürşide KARADURMUŞ
- **Pedagojik Formasyon Sertifikası Programının Etkililiğinin Öğrenci Görüşlerine Göre Değerlendirilmesi**
Evaluation of Pedagogical Proficiency Program's Efficiency According to Students' Views
Doç. Dr. Aycan ÇİÇEK SAĞLAM
- **İlköğretim İkinci Kademedeki Boşanmış ve Tam Aileye Sahip Öğrencilerin Okul Başarıları ve Okulda Karşılaştıkları Problemlerin İncelenmesi**
Investigation of School Success and Problems of Primary Education Second Stage Students with Divorced and Intact Families
Cesur ALTUNBULAK & Prof. Dr. İsmail AYDOĞAN
- **93 Harbi'nde Büyük Güçlerin Politikaları ve Osmanlı Devleti'ne Etkileri**
The Great Powers's Policies in the 93 War and its Effects to the Ottoman State
Ferhat DURMAZ
- **1914 Yılı Başından Birinci Dünya Savaşı'na Orduyu Modernleştirme Çabaları ve Türk-Alman İttifakı**
The Effort For Modernization of The Army and Turkish-German Alliance from The Beginning of 1914 to First World War
Okt. İsmail EFE
- **Haber Fotoğraflarında 2003 Irak Savaşı Karşıtlarının Temsili**
Representation of the 2003 Iraq War's Anti War in News Photos
Serhan KOYUNCU & Burak MEDİN
- **Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Yazma Becerisinin Gelişiminde Karşılaşılan Sorunlar: Bosna Hersek Örneği**
Problems in Development of Writing Skills in Turkish Foreign Language Education: The Case of Bosnia and Herzegovina
Doç. Dr. Mustafa ARSLAN & Erna KLICIC
- **TBMM Gizli Celselerinde Öne Çıkan Meseleler (1920-1934)**
Major Issues in the Grand National Assembly of Turkey Secret Sessions, 1920-1934
Uzm. Ömer Ali KESKİN
- **Max Weber ve Sabri F. Ülgener'de Zihniyet - Din İlişkisi**
The Concepts of Mentality - Religion Relations in Max Weber and Sabri F. Ülgener
Yrd. Doç. Dr. Şahin DOĞAN
- **Türkiye Ekonomisinde Cari Açık Sorunu: Tasarrufların Önemi ve Bireysel Emeklilik Sistemi**
The Current Account Deficit Problem of the Turkish Economy: Importance of Saving and Private Pension System
Dr. Zafer SEZGİN, Dr. Cüneyt SEVİM & Dr. Figen KALYONCU

Temmuz 2015

Cilt: 5 Sayı: 2

Vol: 5 No: 2

ISSN 2146-2879

KIRIKKALE ÜNİVERSİTESİ

SOSYAL BİLİMLER

Sosyal Bilimler Enstitüsü

DERGİSİ

Temmuz 2015 Cilt: 5 Sayı: 2 / Vol: 5 No: 2

SOSYAL BİLİMLER DERGİSİ
Yıl: 2015 Cilt: 5 Sayı: 2

ISSN 2146-2879

Dergi içeriğinin tüm sorumluluğu yazarlarına aittir.

Ulusal hakemli dergi olarak yayımlanmasına 2011 yılında başlanan Sosyal Bilimler Dergisi Ocak ve Temmuz aylarında yılda iki sayı olarak devam etmektedir. Çok disiplinli bir dergi olan Kırıkkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi sosyal bilimlerin tüm alanlarına açıktır. Yayımlanan makalelerde belirtilen görüşler yazarlarına aittir. Yazıların yayımlanması, derginin ya da üniversitenin bu görüşleri savunduğu anlamına gelmez.

Dergi ASOS indeksi ve Türk Eğitim indeksi tarafından taranmaktadır.

Temmuz 2015, Ankara

Yayın-Proje Yönetmeni: Ayşegül Eroğlu

Dizgi-Grafik Tasarım: Selda Tunç

Kapak Tasarımı: Yılmaz Yücel

Baskı: Ayrıntı Basım Yayın ve Matbaacılık Ltd. Şti
İvedik Organize Sanayi 28. Cadde 770. Sokak No: 105/A
Yenimahalle/ANKARA
(0312 394 55 90)

Yayıncı Sertifika No: 14749

Matbaa Sertifika No: 13987

Dergi İletişim

Tel: +90 0318 357 35 92

Faks: +90 0318 357 35 97

e-mail: sbd@kku.edu.tr

<http://dergipark.ulakbim.gov.tr/kusbd/index>

Dergi Yönetim ve Yazışma Adresi

Kırıkkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü
Merkez Yerleşke, 71450, Yahşihan-Kırıkkale

SOSYAL BİLİMLER DERGİSİ

Yıl: 2015 Cilt: 5 Sayı: 2

Baş Editör (Genel Yayın Yönetmeni)

Prof. Dr. İsmail AYDOĞAN

Editörler Kurulu

Prof. Dr. İhsan YÜKSEL

Prof. Dr. Cevat ÖZYURT

Doç. Dr. Cemal FEDAYİ

Doç. Dr. Ali TAŞ

Yrd. Doç. Dr. Adem YILDIRIM

Yrd. Doç. Dr. Mehmet DOĞAN

Yrd. Doç. Dr. Salim PİLAV

Sayı Editörü

Prof. Dr. İhsan YÜKSEL

Editörler Kurulu Sekreteri

Araş. Gör. Mehmet KÜÇÜKÇENE

DANIŐMA VE HAKEM KURULU

Prof. Dr. Ekrem YILDIZ	Doç. Dr. Suphi ASLANOĐLU
Prof. Dr. Adnan KARAİSMAİLOĞLU	Doç.Dr. Mustafa BALCI
Prof. Dr. Güven DELİCE	Doç. Dr. Mehmet Akif HELVACI
Prof. Dr. Himmet HÜLÜR	Doç. Dr. Rafet METİN
Prof. Dr. Mehmet KUTLU	Doç. Dr. Yonca ANZERLİOĐLU
Prof. Dr. Nurhan PAPTAYA	Doç. Dr. Vahit İLHAN
Prof. Dr. Mimar TÜRKKAHRAMAN	Doç. Dr. Yüksel TERZİ
Prof. Dr. Turan KARATAŐ	Doç. Dr. Hacı Bayram IŐIŐ
Prof. Dr. Ülkü GÜRSOY	Doç. Dr. Halil ÇELTİK
Prof. Dr. Hicabi KIRLANGIÇ	Yrd. Doç. Dr. Adnan KÜÇÜK
Prof. Dr. Hakkı BÜYÜKBAŐ	Yrd. Doç. Dr. Ali Faruk YAYLACI
Prof. Dr. Hüseyin ÇINAR	Yrd. Doç. Dr. Ahmet DEMİR
Prof. Dr. Muharrem AKOĐLU	Yrd. Doç. Dr. Bilal ÇAKICI
Prof. Dr. Hayati BEŐİRLİ	Yrd. Doç. Dr. Cihat KARTAL
Prof. Dr. İsmail AYDOĞAN	Yrd. Doç. Dr. Emre AKSOY
Doç. Dr. Bayram SOY	Yrd. Doç. Dr. Dilek ÇETİN
Doç. Dr. Besime ŐEN	Yrd. Doç. Dr. EŐref Savaş BAŐCI
Doç. Dr. ErtuĐrul ALGAN	Yrd. Doç. Dr. Erdal CANIYILMAZ
Doç. Dr. Hilmi ÜNSAL	Yrd. Doç. Dr. Hüseyin KALEMLİ
Doç. Dr. İbrahim MAZMAN	Yrd. Doç. Dr. Mehmet DOĞAN
Doç. Dr. İsmet ÜZEN	Yrd. Doç. Dr. Nazlı Yücel BATMAZ
Doç. Dr. Mustafa ARSLAN	Yrd. Doç. Dr. Sayime DURMAZ
Doç. Dr. Mustafa ERDOĐAN	Yrd. Doç. Dr. Selma KALYONCU
Doç. Dr. Hasan YAYLI	Yrd. Doç. Dr. Taylan Taner DOĞAN
Doç. Dr. Oktay AKBAŐ	Yrd. Doç. Dr. Yusuf DİNÇ
Doç. Dr. Ömer ŐANLIOĐLU	Yrd. Doç. Dr. Yüksel ÖZGEN
Doç. Dr. Serkan BENK	Yrd. Doç. Dr. Ünal ZAL
Doç. Dr. Numan ELİBOL	Yrd. Doç. Dr. Salim PİLAV
Doç. Dr. Sema ÖNAL	

Baş Editörden,

Sosyal bilimlerin temel kalkış noktasını oluşturan pozitivistliğe göre bilimin gelişmesi teolojik, metafizik ve pozitivistlik yani bilimsel olmak üzere üç evrelidir. 19.yüzyıl filozofu Auguste Comte tarafından çerçevesi çizilen bu gelişime göre teolojik evrede olayların nedeni doğüstü varlıklara bağlanırken; metafizik evrede duyuların ötesine bağlanır. Ancak pozitivist evrede bilinebilecek her şey, bilim yani doğa bilimleri tarafından kullanılır. Dolayısıyla doğa bilimi tarafından sağlanan bilgi dışında hiç bir bilgi olmaz. Böylelikle pozitivist paradigma, tüm bilimleri tek bir bilime (fiziğe) indirger. Bunun sonucunda doğa biliminin (fiziğin) kavramları diğer bilim alanlarının anlaşılmasını sağlayacaktır. Oluşan (ya da oluşacak) bilimler hiyerarşisi ile bilim, fizikle başlayıp kimya, biyoloji, psikoloji ve sosyolojiyle ilerler ve böylece de hepsi ilkinde indirgenmiş olur. Hatta Comte, pozitivist anlayışa uygun şekilde, sosyolojiyi "sosyal fizik" olarak adlandırmış ve her bilimin özel olarak kendine ait gerçeklerinin de eklenmesi koşuluyla, kendinden önce gelen bütün bilimlerin gerçeklerine bağımlı durumda olduğunu ifade etmiştir.¹

Pozitivistlikle mistik, metafizik, transandantal ve okültist (ezoterik) özelliğini yitirmiş anlama ve anlamlandırma çabası haline gelmiş bilim paradigması, olay, olgu ve durumları "köklerinden" uzaklaştırmıştır. Bugün sosyal bilimlerin paradigmasının olayları açıklamaktan ziyade karmaşıklıklaştırması ve çözümden çok fikir jimnastiği yapmaktan öteye geçememesi varlığını sorgulatur hale gelmiştir. Örneğin felsefeciler felsefeyi, eğitimciler eğitimi, antropologlar insanı, sosyologlar toplumu tanımlayamamakta hatta bu kavramların tanımında bile anlaşamamaktadırlar.

Rasyonalitenin sosyal bilimleri tek başına açıklaması; aklın hayatı, alemi, toplumu ve insanı çözümlleyen tek kanıt olarak kullanılması, sosyal bilimlerin "gecekondu bilimler" olarak görülmesine yol açmıştır. Bir başka ifadeyle irfanı, gönlü, yüreği ve aşkın değerleri içermeyen sosyal bilim paradigması, görüntülerle ve ön kabullerle uğraşmaktan öteye geçememektedir.

Pozitivistliğin bu dayatmacı halinden kurtularak, hayatı, alemi, insanı ve bunların ardıl ve türevlerini irfan geleneği üzerine anlamak gerekmektedir. Çünkü insan bedenden önce ruh, akıldan önce irfandır.

1 a) Cevizci, A. (2010). Eğitim Sözlüğü. Say Yayınları, İstanbul
b) Necla Şahin Fırat (2006). Pozitivist Yaklaşımın Eğitim Yönetimi Alanına Yansıması, Alana Getirdiği Katkı ve Sınırlılıkları, Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi Dergisi, Sayı 20
c) Şimşek, H. (1997). Pozitivistlik Ötesi Paradigmatik Dönüşüm ve Eğitim Yönetiminde Kuram ve Uygulamada Yeni Yaklaşımlar. Eğitim Yönetimi, 3(1).

İrfanı temel alan sosyal bilim paradigması hem hayatı hem alemini hem de insanı “fitrat” temelinde ele almak, anlamak ve anlamlandırmak demektir. Ekonomi, hukuk, eğitim ve diğer sosyal bilimlerin temelini oluşturması gereken irfan (fitrat) paradigması başka bir insan, hayat ve alem oluşturacaktır.

Peki, irfan (fitrat) paradigması nedir? Bunu son yüzyılda totem haline getirilen okuma ve bilinçlenme olgusuyla açıklayalım:

Okumak, çağ insanı tarafından bilinçlenmenin vazgeçilmez ve biricik yolu olarak algılanmaktadır. Genellikle kitaplarla bu arzu giderilmeye çalışılmaktadır. Günümüz insanı okuyarak her alanda bilinçlenmek istemektedir. Sürekli gelişmekte olduğumuz inancıyla var olan geleneksel düşünceler yanlış veya eksik olarak kabullenilmekte, çağa uygun donanımlara sahip olmanın yolunun çağ düşüncelerini bilmekten geçeceği düşüncesiyle kitaplar “bir kurt açlığıyla” okunmaktadır.

Günümüzün “baş döndürücü nitelikteki gelişmeleri!” karşısında, bilinçli anne, bilinçli baba, bilinçli öğretmen, bilinçli öğrenci, bilinçli vatandaş olmanın vazgeçilmez sarhoşluğu içindeki insan, unutulmuş (ya da terk edilmiş) ruhunun, kendisinin ve çağının inandırılmış ilkeliliğinden kurtulmak için çırpınmaktadır (çırpındırılmaktadır).

Oysa irfan (fitrat) paradigmasında her şey bir kabulde başlar. Doğunun kadim geleneklerinin öğretilerine boyun eğen insan, karıncanın anlamını anlamaya çalışırken; pozitivistin geleneksiz öğretilerinde anlam aramaya çalışan birey, karıncayı tanımaya devam etmektedir. Birincisi var olan üzerinde, ikincisi var etme uğraşındadır. Bilinçli olmak için kitap kurtları yetiştirmeye çalışan (ya da amaç edinen) pozitivist, okumayı ve bilinçliliği sadece kitaba indirirken, irfanı (fitratı) temel alan paradigma için trajik bir durumu da yaratmış olmaktadır.

Oysa, var olan her şeyin mesaj yüklü varlıklar olduğu bilinciyle, kurdu, kuşu, annesi, babayı, arkadaşı, dağı, taşı, ormanı, börtü böceği, rüzgarı, yağmuru, kokuyu, rengi, ısıyı, soğuğu vs. okumayı unutmmuş bir çağ insanına kitap ne anlam ifade edebilir ki..

Hayatı okumayı unutmmuş, doğayla temasını kesmiş, hayvanlarla bağı olmayan, hepsinden önemlisi insanlarla bağlarını koparmış bireye, hangi kitap ne anlatabilir ki...

Oysa “yüreği (ruhu) kilitli insanlar” kitaplarla bilinçlenemezler. Bu bilinçlenme ve okuma fetişizmi karşısında irfan (fitrat) paradigması, yeni diye bir şey olmadığını ortaya koyar. Pozitivistle insanların algısını derdest etmiş totem yaratıcıları, ürettikleri ve çerçevesini çizdikleri düşünce iklimlerinin devamını sağlamak için labirentleştirdikleri hayatın açmazındaki verili özgürlüklerini ve perçeminden tuttıkları düşünce kölelerinin bilinçlenmesini kişisel gelişim sağaltımı yoluyla kabul etmektedirler.

İnsana insan unutturulduktan sonra; dış, içten daha önemli gösterildikten sonra; başkası kendinden daha önemli varsayıldıktan sonra; yalanlar gerçeklerden daha inandırıcı olduktan sonra hangi kitapla ne konuda bilinçli olunabilir ki...

İngiliz tarihçi George Macaulay Trevelyan'ın yirminci yüzyılın başında bahsettiği gibi, okumayı bilen ama neyin okunmaya değer olduğunu bilmeyen kuşatılmış bilinçler için gerçek (!), Baudrillard'ın belirttiği simüle edilmiş hayata prangalayan bir olgu değilse nedir peki... Bu simülasyon evreninde (çağında) hangi tarih kitabı tarihi, hangi ekonomi kitabı ekonomiyi, hangi eğitim kitabı eğitimi, hangi dini kitap dini anlatabilir ki...

İrfan (fitrat) paradigmasında bilinçli olmak, var olan durumlar veya yeni gelişmeler hakkında bilgi sahibi olmak değil, varlığın ve var olmanın dayanılmaz titremesini sürekli zinde tutmaktır. Bu paradigmanda var olan her şey, içerisinde kendine has bilgi yükü ile gelir. Bu anlamda amacı ve mesajı olmayan herhangi bir varlık yoktur. Oysa pozitivizmle insan, kökünden koparılmış hissine kapıldığında/kaptırıldığında “yeni-yeni-orijinali” aramaya başlamıştır. Yeniye, yeni durumları bulduğunda ise bilinçlenmektedir!

İrfan (fitrat) paradigmasıyla, hayatın ve insanın metafizik, transandantal (aşkın) yanı olduğu ve “şey”e dağıtılmış/verilmiş anlamların çıktığı “bir”liğin ruhla ilgili olduğu “var olanın” her noktasında yazılarsun, psikolojiye hasredilmiş ruhu taşıyanlar, kitapların dehlizlerinde bilinçlenme(me)ye devam edecek gibi görünüyor.

Hayatın hızı yavaşlığa döndüğünde, insan “neler oluyor” dediğinde, bilinçliliğimiz ve kitaplarımız nefret ögesine dönüştüğünde, bilinçli olma tuzağında olduğumuzu anlamak, herhangi bir yarar sağlamayacaktır.

Tufanın heyecan verici yanına ilişerek, umut çığlıkları altındaki bakışların telaşını anlayabilmek, tellakların görselliği yüksek ritüelinden kurtulabilmek veya yardım elini uzatanların müjdelerini duyabilmek için, dinginliğin sesini, sayfalar arasında aramak yerine, hayatımızda bir çocuk sessizliği iklimini yaratmaktan başka çaremizin olmadığını söylemek yerinde olacaktır.

İşte pozitivist paradigma ile irfan (fitrat) paradigması arasındaki fark anlaşıldığında sosyal bilimlerin işlevi daha iyi ortaya çıkacaktır. Sosyal bilimlerin gelişiminin irfan (fitrat) paradigması doğrultusunda gelişmesi dileğiyle...

Prof. Dr. İsmail AYDOĞAN

Sayı Editöründen,

Dergimizin Temmuz 2015 sayısının editörlüğünü, Enstitümüzün bir önceki Müdürü, saygın bir bilim insanı olan Sayın Doç. Dr. Şamil Öçal'ın teklifi üzerine üstlenmiştim. Dergimizin bu sayısına katkıda bulunma fırsatı vermiş olduğu için Sayın Öçal'a teşekkürlerimi beyan ediyorum. Belirtmek istediğim diğer bir husus ise Enstitümüzün müdürü Sayın Prof. Dr. İsmail Aydoğan'ın Enstitümüzde göreve başladıktan sonra derginin yayımlanması sürecinde yoğun bir mesai sarf etmiş olmasıdır. Sayın Aydoğan'a değerli zamanını dergimizin yayımlanma faaliyetine tahsis ettiklerinden dolayı kendilerine teşekkürlerimi sunuyorum. Bilim insanı olarak hepimizin temel gayesi; tüm insanların sağlıklı, huzurlu, özgürlük ve barış içerisinde, hak ve adaletin tesis edildiği bir dünyada yaşamasına katkıda bulunmak olduğu için, çoğu kez yapmış olduğumuz çalışmalar neticesinde maruz kaldığımız yorgunlukların ve zahmetlerin farkında bile olmuyoruz.

İnsanoğlu, dünya olarak isimlendirilmiş olan bu gezegen üzerinde bulunduğu andan günümüze kadar, varlığını sürdürmek için karşılaştığı güçlükleri çözmeye ve merakını gidermeye çalışmıştır. Diğer canlıların bu tür istem ve davranışlarının olmadığı ya da sınırlı olduğu, gezegen üzerinde yaşayan canlıların bıraktığı izlerden ya da varlığını sürdüren canlıların davranışlarından anlaşılmaktadır. Bu farklılığın esasında başkaca unsurlar olmakla birlikte, en önemli ayırt edici unsurun akıl olduğu görülmektedir. İnsan türü aklını kullanarak, karşılaşmış olduğu ya da olabileceği olgu ve olayları anlamaya çalışmıştır. İnsanlık tarihi süreci içerisinde gösterilen bütün bu uğraşların neticesinde oluşan bilim olgusuyla da yaşamını sürdürmeye çalışmıştır. Bilim, insanoğlunun gezegen üzerinde yaşamını sürdürmesine koşut gelişen ve işlevsel bir faaliyet olarak görülmüştür. Tarihsel süreç içerisinde oluşan bilim, insan ürünü olduğu gibi tüm insanların ortak malı olmuştur. Bu nedenle, bilimi, kendi doğasına aykırı herhangi bir toplumsal kimlik ile açıklamaya yönelik görüşlerin anlam ifade edebilmesi olası değildir. Toplumsal kimlikler üzerinden bilim olgusuna bakıldığında, tarihsel süreçte bilimin oluşum ve gelişimine ilişkin kanıtların, aklını kullanan ve merak eden toplumlar yönünde olduğu görülmektedir. Diğer toplumsal kimliklerin ve özelliklerin bilimin oluşmasında ve gelişmesinde açıklama gücünün olduğunu söylemek için kanıt göstermek gerekmektedir. Bilimsel gelişmelerin gerisinde kalan ya da bilimsel gelişmelere katkıda yetersiz olan toplumların eksikliklerini bilimin doğasına aykırı unsurlarla ve kavramlarla açıklamaya çalışmasının bir yararının olmadığını söylemeye gerek bulunmamaktadır. İnsanlık tarihinde insan ve toplumun sürekli ve belirgin bir şekilde yaşam kalitesini yükseltmeye yönelik tüm faaliyetlerin, bilim ve bilimsel faaliyetlerle mümkün olduğunun aksine bir kanıt göstermek olası mıdır?

Karşı düşünceyi savunanların sahip oldukları yaşam kalitesi içerisinde kendilerine ait olanın ne olduğu sorusuna yanıt vermeleri beklenmektedir. Diğer bir anlatımla sahip oldukları sosyolojik kimliklerin hangi olgu ve olayı açıklamaya olanak verdiğini ve ne gibi bir bilimsel gelişimi sağladığını ifade etmeleri gerekmektedir. Gittikçe artan ve yoğunlaşan bilimsel faaliyetlerin ve dolayısıyla bilgi birikimine katkı sağlamanın dışında kalmanın olumsuz sonuçlarından kaçınmak ihtimal dâhilinde değildir.

Yukarıda ifade edilen görüş çerçevesinde Kırıkkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisinin Temmuz 2015 sayısında yer alan makaleler değerlendirildiğinde, makalelerin insanlık tarihinde üretilmiş olan bilimsel bilgi birikimine önemli katkılar sağlayan nitelikte oldukları görülmektedir.

Dergimizin bu sayısında yer alan “David Hume ve Gazali’de Nedensellik Problemi” adlı makalede, Abdurazzak Dursun, olay ve olguların nedensellik yaklaşımı ile açıklanmasındaki düşünsel farklılığı incelemiştir.

Okan Acun ve Tamer Eren’in “Spor Toto Süper Ligi’nde Forvet Oyuncularının Performanslarının Çok Ölçütlü Karar Verme Yöntemleri ile Değerlendirilmesi” adlı ortak çalışmasında Analitik Hiyerarşi Prosesi (AHP) ve VIKOR yöntemleri kullanılarak futbolcuların performansı değerlendirilmeye çalışılmıştır.

Dergide Mehmet Akif Helvacı ve Mürşide Karadurmuş’un “İlköğretim Okullarının Öğrenen Örgüt Olma Özellikleri Açısından İncelenmesi” başlıklı ortak eserlerinde ilköğretim okullarının öğrenen örgüt olma özelliği araştırma konusu edilmiştir. Araştırma sonuçları öğrenen örgüt olma özelliğinin görev, branş, eğitim durumu ve mesleki kıdem, değişkenleri açısından istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık oluşturduğu ifade edilmiştir.

Bu sayıda yer alan eğitim ile ilgili diğer bir çalışma ise Aycan Çiçek Sağlam tarafından 23. Ulusal Eğitim Bilimleri Kurultayı’nda sözlü bildiri olarak sunulmuş olan “Pedagojik Formasyon Sertifikası Programının Etkinliğinin Öğrenci Görüşlerine Göre Değerlendirilmesi” isimli makaledir. Çiçek Sağlam yapmış olduğu çalışmada formasyon sertifikası programında karşılaşılan sorunları belirlemek, programın etkililiğine ilişkin görüşleri saptamak ve gelecekte yapılacak formasyon programlarının yararlılık düzeylerini artırmayı amaç edinmiştir.

Cesur Altunbulak ve İsmail Aydoğan’ın birlikte hazırlamış oldukları “İlköğretim İkinci Kademedeki Boşanmış ve Tam Aileye Sahip Öğrencilerin Okul Başarıları ve Okulda Karşılaştıkları Problemlerin İncelenmesi” adlı görgül çalışma bu sayıda yer alan eğitim alanındaki diğer bir makaledir. Araştırma Kayseri’de 16 ilköğretim okulunda altıncı, yedinci ve sekizinci sınıflarda eğitim alan 431 öğrenciye yönelik

yapılmıştır. Araştırma sonuçlarına göre, boşanmış ve tam aileye sahip öğrencilerde bazı değişkenler açısından istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar gösterdiği ifade edilmiştir.

Dergimizde yayımlanan diğer bir çalışma ise Ferhat Durmaz'ın siyasi tarih alanındaki makalesidir. “93 Harbi'nde Büyük Güçlerin Politikaları ve Osmanlı Devleti'ne Etkileri” adlı çalışmada, Durmaz; dönemin büyük güçleri olan İngiltere ve Rusya'nın Osmanlı Devleti'ne yönelik tahayyüllerini ve Osmanlı Devleti'nin bu güçlere karşı mücadelesini inceleme konusu yapmıştır.

İsmail Efe'nin “1914 Yılı Başından Birinci Dünya Savaşı'na Orduyu Modernleştirme Çabaları ve Türk-Alman İttifakı” başlıklı makalesi, Türk siyasi tarihindeki iki önemli meseleyi tarihsel koşulları ve çerçevesinde irdelemiştir. Makalede Türk-Alman İttifakı ile ilişkili bir bağlamda değerlendirilen asker, siyaset ve iktidar meselesinin Türk siyasal yaşamında bırakmış olduğu izleri göstermesi açısından önemli olduğu söylenebilir.

Derginin bu sayısında yer alan “Haber Fotoğraflarında 2003 Irak Savaşı Karşıtlarının Temsili” adlı çalışmada, Serhan Koyuncu ve Burak Medin 2. Irak Savaşı sürecinde savaş karşıtlarının haber fotoğraflarındaki sunumunu Türkiye'de yayımlanan bazı gazetelerin bakışı çerçevesinde irdelemeye çalışmışlardır.

Bu sayıda Mustafa Arslan ve Erna Kılıç'ın ortak eseri olarak yayımlanan “Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Yazma Becerisinin Gelişiminde Karşılaşılan Sorunlar: Bosna Hersek Örneği” başlıklı makalede, yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde yazma becerisinin gelişiminde karşılaşılan sorunlar belirlenmeye çalışılmıştır.

Ömer Ali Keskin'in “T.B.M.M. Gizli Celselerinde Öne Çıkan Meseleler (1920-1934)” başlıklı makalesinde; 1920-1934 yılları arasındaki Meclis faaliyetlerine konu edilen ve gizli celselerde tartışılan ve karara varılan dâhili, siyasi, askeri meseleler ile dönemin koşullarında karşılaşılan iç isyanlar, askeri firarlar, işgal, cepheler, dış politika, konferanslar, muahedeler, Çerkez Ethem meselesi, düzenli ordu, şark meselesi, Ermeniler, Bolşevikler ve Kütahya-Eskişehir Muharebeleri gizli celse zabıtlarına göre değerlendirilmeye çalışılmıştır.

Zafer Sezgin, Cüneyt Sevim ve Figen Kalyoncu'nun ortak çalışması olan “Türkiye Ekonomisinde Cari Açık Sorunu: Tasarrufların Önemi ve Bireysel Emeklilik Sistemi” adlı makalede cari açığın temel nedeninin yatırım yüksekliğinden kaynaklanmayan tersine tasarrufların yetersizliğinden kaynaklanan tasarruf-yatırım dengesizliği olduğu ifade edilmiştir. Tasarruf yetersizliği sorunsalının çözümünde bir araç olarak

düşünülen ve Türkiye’de uygulanan ve de yaygınlaşan bireysel emeklilik sisteminin Türkiye ekonomisinde tasarruf hacminin artırılması için çözüm olabileceği makalede tartışılmaktadır.

Dergimizde yayımlanan diğer bir makalede, Şahin Doğan, insanlık tarihinde ulaşılan bilgi birikimine önemli katkıları olan farklı iki kültürün düşünürü Max Weber ve Sabri F. Ülgener’in zihniyet, din ve ekonomi bağlamında görüşlerini “Max Weber ve Sabri F. Ülgener’de Zihniyet-Din İlişkisi” adlı makalede inceleme konusu yapmıştır.

Temmuz 2015 sayısında makaleleri yer alan yazarlara ve makalelerin değerlendirilmesine kıymetli zamanlarını tahsis eden ve önemli sayılabilecek katkılarından dolayı hakemlere ve alan editörlerine şükran borçluyuz. Bununla birlikte derginin yayımlanma sürecindeki teknik katkılarından dolayı Arş. Gör. Mehmet Küçükçene’ye teşekkür ederiz.

Sayı editörü olarak beklentimiz; Kırıkkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi’nin insanlık tarihinde oluşan bilgi birikimine katkı sağlayan ve yüksek atıf almış olan makalelerle yayın hayatına devam etmesidir.

Prof. Dr. İhsan YÜKSEL

İÇİNDEKİLER

Baş Editörden	v
Sayı Editöründen.....	ix
David Hume ve Gazali’de Nedensellik Problemi <i>Causality Problem By David Hume and Gazali</i> Abdurazzak DURSUN.....	1-12
Spor Toto Süper Ligi’nde Forvet Oyuncularının Performanslarının Çok Ölçütlü Karar Verme Yöntemleri İle Değerlendirilmesi <i>Evaluating The Performances of Forward Players with Multiple Criteria Decision Method at Spor Toto Super League</i> Okan ACUN & Doç. Dr. Tamer EREN	13-30
İlköğretim Okullarının Öğrenen Örgüt Olma Özellikleri Açısından İncelenmesi <i>A Research on Primary Schools According to Their Characteristics of Being Learning Organization</i> Doç. Dr. Mehmet Akif HELVACI & Mürşide KARADURMUŞ.....	31-62
Pedagojik Formasyon Sertifikası Programının Etkililiğinin Öğrenci Görüşlerine Göre Değerlendirilmesi <i>Evaluation of Pedagogical Proficiency Program’s Efficiency According to Students’ Views</i> Doç. Dr. Aycan ÇİÇEK SAĞLAM	63-74
İlköğretim İkinci Kademedeki Boşanmış ve Tam Aileye Sahip Öğrencilerin Okul Başarıları ve Okulda Karşılaştıkları Problemlerin İncelenmesi <i>Investigation of School Success and Problems of Primary Education Second Stage Students with Divorced and Intact Families</i> Cesur ALTUNBULAK & Prof. Dr. İsmail AYDOĞAN.....	75-102
93 Harbi’nde Büyük Güçlerin Politikaları ve Osmanlı Devleti’ne Etkileri <i>The Great Powers’s Policies in the 93 War and its Effects to the Ottoman State</i> Ferhat DURMAZ	103-122
1914 Yılı Başından Birinci Dünya Savaşı’na Orduyu Modernleştirme Çabaları ve Türk-Alman İttifakı <i>The Effort For Modernization of The Army and Turkish-German Alliance from The Beginning of 1914 to First World War</i> Okt. İsmail EFE.....	123-136

Haber Fotoğraflarında 2003 Irak Savaşı Karşıtlarının Temsili <i>Representation of the 2003 Iraq War's Anti War in News Photos</i> Serhan KOYUNCU & Burak MEDİN.....	137-168
Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Yazma Becerisinin Gelişiminde Karşılaşılan Sorunlar: Bosna Hersek Örneği <i>Problems in Development of Writing Skills in Turkish Foreign Language Education: The Case of Bosnia and Herzegovina</i> Doç. Dr. Mustafa ARSLAN & Erna KLICIC.....	169-182
TBMM Gizli Celselerinde Öne Çıkan Meseleler (1920-1934) <i>Major Issues in the Grand National Assembly of Turkey Secret Sessions, 1920-1934</i> Uzm. Ömer Ali KESKİN	183-202
Max Weber ve Sabri F. Ülgener'de Zihniyet - Din İlişkisi <i>The Concepts of Mentality - Religion Relations in Max Weber and Sabri F. Ülgener</i> Yrd. Doç. Dr. Şahin DOĞAN.....	203-226
Türkiye Ekonomisinde Cari Açık Sorunu: Tasarrufların Önemi ve Bireysel Emeklilik Sistemi <i>The Current Account Deficit Problem of the Turkish Economy: Importance of Saving and Private Pension System</i> Dr. Zafer SEZGİN, Dr. Cüneyt SEVİM & Dr. Figen KALYONCU.....	227-240